

DOSSIER 0



3 групи дієслів. 3 groupes de verbes

Дієслова французької мови розподілені за трьома групами.

I група – дієслова, інфінітив яких закінчується на **-er**, крім **aller**.

II група – дієслова, інфінітив яких закінчується **-ir**; ці дієслова у формах множини теперішнього часу мають суфікс **-iss-**.

III група – складається з нерегулярних дієслів, поділених на підгрупи; їхні інфінітиви закінчуються на **-endre, -ondre, -vrir, -frir, -âtre, -aindre, -uire, -ir, -oir(e)**. Проте ряд дієслів третьої групи не входить до жодної з підгруп. Це, так звані, неправильні дієслова. До них належать: **avoir, être, faire, dire, aller, lire, écrire** та інші.

Дієслово **s'appeler** й інші дієслова **I групи** в теперішньому часі дійсного способу (**Présent de l'Indicatif**):

chanter – співати	appeler – звати	(se) s'appeler – називатись
je chante	j'appelle	je m'appelle
tu chantes	tu appelles	tu t'appelles
il / elle / on chante	il / elle / on appelle	il / elle / on s'appelle
nous chantons	nous appelons	nous nous appelons
vous chantez	vous appelez	vous vous appelez
ils / elles chantent	ils / elles appellent	ils / elles s'appellent



Щоб спитати ім'я. Pour demander le nom, le prénom de qn

Vous vous appelez comment ? / Comment vous vous appelez ? / Comment vous appelez-vous ? – Як вас звати?

Tu t'appelles comment ? / Comment tu t'appelles ? / Comment t'appelles-tu ? – Як тебе звати?

Il s'appelle comment ? / Comment il s'appelle ? / Comment s'appelle-t-il ? – Як його звати?

Elle s'appelle comment ? / Comment elle s'appelle ? / Comment s'appelle-t-elle ? – Як її звати?



Дієслова III групи être, avoir у теперішньому часі дійсного способу. Verbes du III^{ème} groupe être, avoir au présent de l'Indicatif

être – бути	avoir – мати
je suis – я є	j'ai – я маю
tu es – ти є	tu as – ти маєш
il / elle est – він / вона є	il / elle a – він / вона має
nous sommes – ми є	nous avons – ми маємо
vous êtes – ви є	vous avez – ви маєте
ils / elles sont – вони є	ils / elles ont – вони мають



Exercices

➔ 1. Поставте дієслова I групи в правильній формі. Mettez les verbes du I^{er} groupe à la forme qui convient.

1. Je _____ (*admirer*) ce tableau.
2. Tu _____ (*observer*) les oiseaux.
3. Il _____ (*regarder*) la télévision.

4. Nous _____ (*présenter*) notre projet en classe.
5. Vous _____ (*écouter*) attentivement le professeur.
6. Elles _____ (*illustrer*) parfaitement le concept.
7. Nous _____ (*présenter*) notre projet demain.
8. Tu _____ (*répéter*) les mots après moi.
9. Elle _____ (*observer*) l'affiche à la page 17.
10. Vous _____ (*travailler*) ensemble.

➔ **2. Поставте дієслова *être, avoir* у правильній формі. Mettez les verbes *être, avoir* à la forme qui convient.**

- | | |
|---|---|
| 1. Elle _____ (<i>être</i>) avocate. | 11. Tu _____ (<i>être</i>) content. |
| 2. Nous _____ (<i>être</i>) étudiants. | 12. Il _____ (<i>avoir</i>) un livre. |
| 3. Je _____ (<i>être</i>) ukrainien(e). | 13. Tu _____ (<i>être</i>) grand(e). |
| 4. Vous _____ (<i>avoir</i>) une voiture. | 14. Nous _____ (<i>avoir</i>) un chat. |
| 5. Il _____ (<i>avoir</i>) un vélo. | 15. Ils _____ (<i>être</i>) canadiens. |
| 6. Ils _____ (<i>être</i>) français. | 16. Vous _____ (<i>être</i>) fatiguées. |
| 7. Nous _____ (<i>avoir</i>) peur. | 17. Tu _____ (<i>être</i>) professeur. |
| 8. J' _____ (<i>avoir</i>) un chien. | 18. Nous _____ (<i>avoir</i>) faim. |
| 9. Vous _____ (<i>être</i>) gentils. | 19. Ils _____ (<i>avoir</i>) froid. |
| 10. Elle _____ (<i>avoir</i>) une sœur. | 20. Tu _____ (<i>avoir</i>) un frère. |



Діакритичні знаки. *Signes diacritiques*

У французькій мові існує 5 діакритичних знаків:

1) **accent aigu** (аксанти́ егю): **é** – найуживаніший діакритичний знак французької мови, але трапляється над « **e** » (**é**), змінюючи вимову: *arme* [arm] – *armé* [arme];

2) **accent grave** (аксанти́ грав): стоїть над « **e** », « **a** », « **u** » (**è, à, ù**) – змінюючи вимову « **e** »: *un modelé* – *un modèle*; над останніми двома літерами не впливає на якість звуку і вживається для розрізнення значень слів: *la / là* і *ça / çà*, а над « **u** » – *ou / où*;

3) **accent circonflexe** (аксанти́ сірконфлекс): може зустрітись над всіма голосними, крім « **y** » (**â, ê, ô, î, û**) – у перших трьох випадках впливає на вимову голосних, в останніх двох пишеться за традицією замість зниклих у ході історичного розвитку мови букв: над іншими голосними він не змінює вимови: *un mas / un mâ*; *le rite / le gîte*; *un atome / un diplôme*; *une cure / une piquê*;

4) **tréma** (трема): може стояти над « **e** », « **i** », « **y** » і « **u** », вказуючи, що голосні мають вимовлятись окремо, наприклад, *mais* /mɛ/ ≠ *maïs* /ma.is/.

5) **cedille** (седі́й): **ç** – ставиться тільки під « **c** », показує, що літера читається як [s] незалежно від наступної за нею літери.

☞ **Attention!** Ніколи не стоїть *l'accent* над літерою на позначення голосного перед подвоєними приголосними: *une étiquette* – *chasser* – *gemme*.



Означений артикль. *Article défini*

Означений артикль. Article défini		
рід / genre	число / nombre	
	однина / singulier	множина / pluriel
чоловічий рід / masculin	le – <i>le</i> continent l' – <i>l'espace</i>	les – <i>les</i> continents <i>les</i> villes <i>les</i> histoires
жіночий рід / féminin	la – <i>la</i> ville l' – <i>l'histoire</i>	

«L'» – усічена форма означеного артикля (називається **article élidé**), що вживається перед іменниками обох родів, що починаються з голосної або німої **h** (*le h muet*).

Рід назв країн. Le genre des noms des pays. Означений артикль перед назвами країн і міст. *L'article défini devant les pays et les villes*

Найменування географічних об'єктів (континентів, країн, регіонів, рік, гір тощо) вживаються з **означеним артиклем**.

Коли найменування країн закінчується на **-e**, вони є жіночого роду і вживаються з артиклем **la**: *la France*.

Виключеннями є кілька назв країн чоловічого роду, що закінчується на **-e**: *le Cambodge, le Mexique, le Mozambique, le Zimbabwe, le Belize, le Suriname*.

Всі інші назви, що не закінчується на **-e**, є чоловічого роду. Вони вживаються з артиклем **le**: *le Maroc, le Brésil, le Canada, le Japon*.

Коли назва країни (чоловічого або жіночого роду) починається з голосної, використовується артикль **l'**: *l'Inde, l'Irlande, l'Italie, l'Iran*.

Щодо найменувань країн, що стоять у множині, вони завжди вживаються з артиклем **les**: *les Etats-Unis, les Émirats Arabes Unis, les Pays-Bas, les Philippines, les Canaries, les Baléares, les Antilles, les Seychelles*.

Артикль перед назвами країн		
<i>le, l'</i>	<i>la, l'</i>	<i>les</i>
le Maroc	la France	les États-Unis
l'Iran	l'Espagne	les Pays-Bas
le Brésil	l'Ukraine	les Émirats Arabes Unis

Взагалі назви країн вживаються з артиклем. Але артикль не ставиться перед: *Bahreïn, m, Israël, m, Monaco, m, Oman, m, Cuba, f, Haïti, m, Madagascar, f, Singapour, f* (це країни, назви яких утворились від назви міста або власної назви, також це можуть бути неєвропейські острівні країни).

Щодо *Andorre, f*, назва цієї країни може вживатись з артиклем і **без** нього.



Exercices

➔ **1. Поставте правильний артикль. Mettez le bon article.**

	masculin	féminin
singulier	_____ Chili, _____ Congo, _____ Danemark, _____ Kenya,	_____ Bulgarie, _____ Finlande, _____ Lettonie, _____ Lituanie
pluriel	_____ Comores, _____ Émirats Arabes Unis, _____ Maldives, _____ Marshall, _____ Philippines, _____ Seychelles	
devant les voyelles	_____ Albanie, _____ Autriche, _____ Égypte, _____ Estonie, _____ Éthiopie, _____ Indonésie, _____ Irak, _____ Iran, _____ Ouganda,	

➔ **2. Заповніть пропуски в реченнях, добираючи правильний артикль. Complétez ces phrases en choisissant le bon article.**

1. Il connaît bien _____ Israël.
2. Mes prochaines destinations de vacances sont _____ Espagne, _____ Italie et _____ Portugal.
3. _____ Allemagne compte une population de plus de 80 millions d'habitants.
4. _____ Royaume-Uni a une histoire riche.
5. J'adore _____ Chine. Je vais y aller en vacances l'année prochaine.
6. Je confonds parfois _____ Niger avec _____ Nigéria.
7. Tu peux situer _____ Viêt Nam sur la carte ?
8. _____ Mexique est connu pour ses sites archéologiques millénaires.
9. Je sais qu'on parle français dans plusieurs pays tels que _____ Belgique, _____ Congo, _____ Madagascar, _____ Sénégal, et même _____ États-Unis : _____ Louisiane, l'État qui compte actuellement plus de 250 000 francophones.
10. Nous aimerions visiter _____ pays francophones comme _____ France, _____ Luxembourg, _____ Suisse et _____ Monaco en Europe, _____ Canada en Amérique du Nord, _____ Algérie, _____ Maroc et _____ Tunisie en Afrique du Nord, _____ Comores en Océanie, _____ Liban en Moyen-Orient.



Цифри і числа, дні тижня, назви місяців і пор року. Les chiffres et les nombres, les jours de la semaine, les mois, les saisons

Цифри (*les chiffres*) (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 і 9) є символами, що використовуються для написання числівників, слів на позначення чисел (*les nombres*). Кількісні числівники означають *число* або *кількість*. Є числівники, що складаються з однієї цифри, але набагато більше таких, що складаються з кількох.

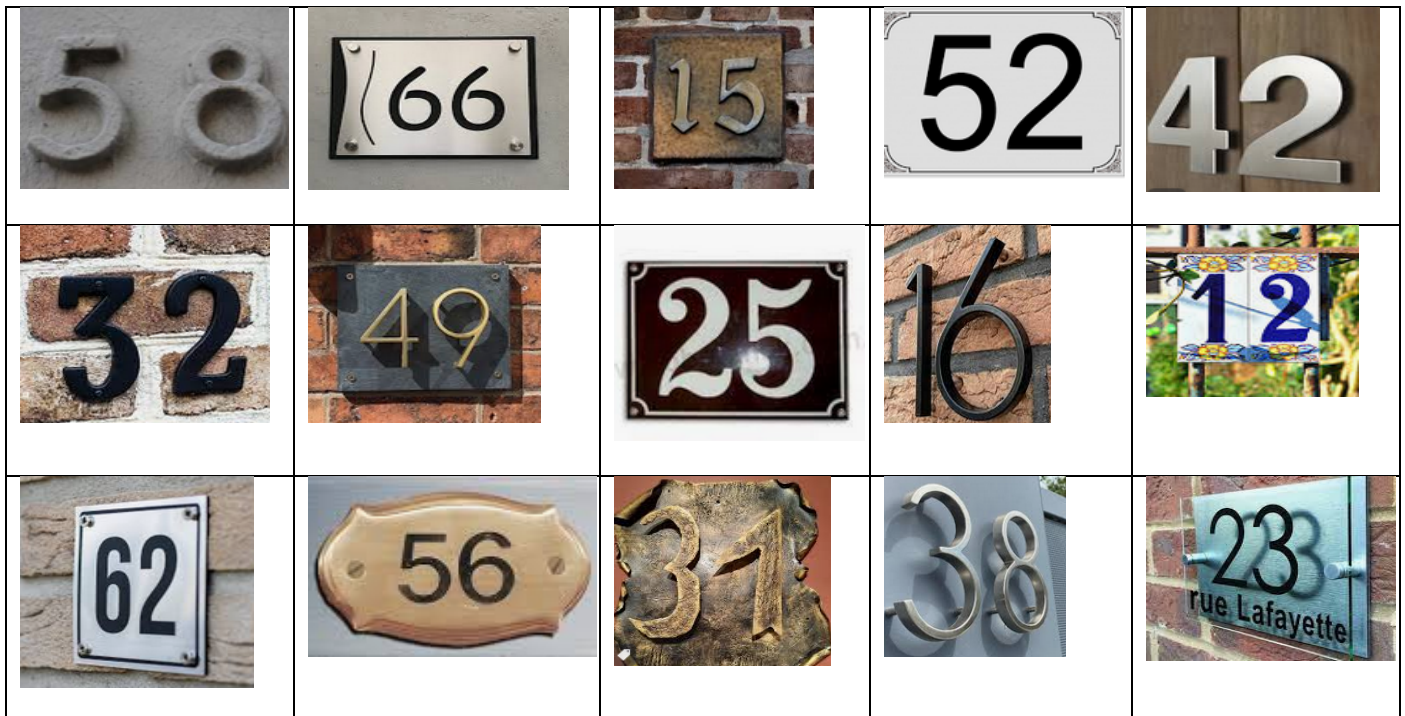
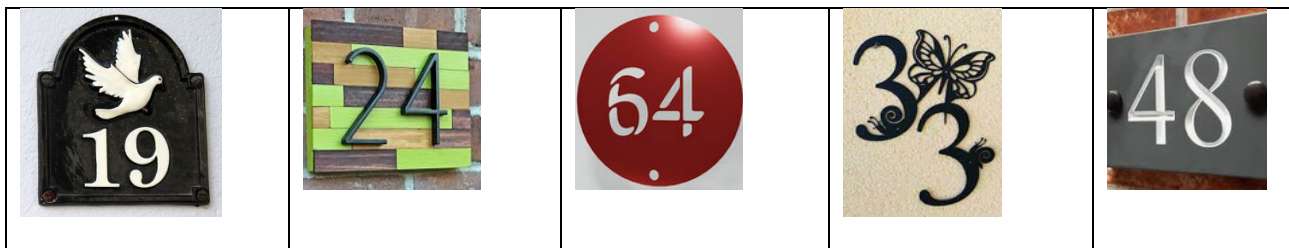
Числа від 0 до 69. Les nombres de 0 à 69

0 zéro [zɛʁo]	10 dix [dis]
1 un [ɑ̃]	11 onze [ɔ̃z]
2 deux [dø]	12 douze [duz]
3 trois [tʁwa]	13 treize [tʁɛz]
4 quatre [katʁ]	14 quatorze [katɔʁz]
5 cinq [sɛ̃k]	15 quinze [kɛ̃z]
6 six [sis]	16 seize [sɛz]
7 sept [sɛt]	17 dix-sept [disɛt], [disɛt]
8 huit [ɥit]	18 dix-huit [diz_ɥit]
9 neuf [nœf]	19 dix-neuf [diznœf]
20 vingt [vɛ̃]	30 trente [tʁɑ̃t]
21 vingt et un [vɛ̃t_e ɑ̃] [vɛ̃teɑ̃]	31 trente et un [tʁɑ̃t_e ɑ̃] [tʁɑ̃teɑ̃]
22 vingt-deux [vɛ̃tdø]	32 trente-deux [tʁɑ̃tdø]
23 vingt-trois [vɛ̃ttʁwa]	33 trente-trois [tʁɑ̃ttʁwa]
24 vingt-quatre [vɛ̃tkatʁ]	34 trente-quatre [tʁɑ̃tkatʁ]
25 vingt-cinq [vɛ̃tsɛ̃k]	35 trente-cinq [tʁɑ̃tsɛ̃k]
26 vingt-six [vɛ̃tsis]	36 trente-six [tʁɑ̃tsis]
27 vingt-sept [vɛ̃tɛt]	37 trente-sept [tʁɑ̃tɛt]
28 vingt-huit [vɛ̃t_ɥit]	38 trente-huit [tʁɑ̃t_ɥit]
29 vingt-neuf [vɛ̃tnœf]	39 trente-neuf [tʁɑ̃tnœf]
40 quarante [kɑʁɑ̃t]	50 cinquante [sɛ̃kɑ̃t]
41 quarante et un [kɑʁɑ̃t_e ɑ̃] [kɑʁɑ̃teɑ̃]	51 cinquante et un [sɛ̃kɑ̃t_e ɑ̃] [sɛ̃kɑ̃teɑ̃]
42 quarante-deux [kɑʁɑ̃tdø]	52 cinquante-deux [sɛ̃kɑ̃tdø]
43 quarante-trois [kɑʁɑ̃ttʁwa]	53 cinquante-trois [sɛ̃kɑ̃ttʁwa]
44 quarante-quatre [kɑʁɑ̃t(ə)katʁ]	54 cinquante-quatre [sɛ̃kɑ̃tkatʁ]
45 quarante-cinq [kɑʁɑ̃tsɛ̃k]	55 cinquante-cinq [sɛ̃kɑ̃tsɛ̃k]
46 quarante-six [kɑʁɑ̃tsis]	56 cinquante-six [sɛ̃kɑ̃tsis]
47 quarante-sept [kɑʁɑ̃tɛt]	57 cinquante-sept [sɛ̃kɑ̃tɛt]
48 quarante-huit [kɑʁɑ̃t_ɥit]	58 cinquante-huit [sɛ̃kɑ̃t_ɥit]
49 quarante-neuf [kɑʁɑ̃tnœf]	59 cinquante-neuf [sɛ̃kɑ̃tnœf]
60 soixante [swasɑ̃t]	
61 soixante et un [swasɑ̃t_e ɑ̃] [swasɑ̃teɑ̃]	
62 soixante-deux [swasɑ̃tdø]	
63 soixante-trois [swasɑ̃t(ə)tʁwa]	
64 soixante-quatre [swasɑ̃tkatʁ]	
65 soixante-cinq [swasɑ̃tsɛ̃k]	
66 soixante-six [swasɑ̃tsis]	
67 soixante-sept [swasɑ̃tɛt]	
68 soixante-huit [swasɑ̃t_ɥit]	
69 soixante-neuf [swasɑ̃tnœf]	



Exercices

□ 1. Прочитайте. Lisez.



2. Порахуйте. Напишіть літерами. Faites des calculs. Écrivez les nombres en lettres.

$+$: plus (вимовляється «s» de <i>plus</i>) $-$: moins	$\times$: multiplié par $\div$: divisé par.	$=$: est égal à, égale $=$: ça fait, ça donne
--	--	--

Modèles :

Addition : $4 + 5 = 9$: Quatre plus cinq égale neuf. $8 + 3 = 11$: Huit et trois font onze.

Soustraction : $60 - 40 = 20$: Soixante moins quarante égale vingt.

Multiplication : $5 \times 8 = 40$: Cinq fois huit, ça donne quarante. $2 \times 3 = 6$: Deux multiplié par trois, ça fait six.

Division : $20 \div 5 = 4$: Vingt divisé par cinq font quatre.

- | | | | |
|--------------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| 1) $6 + 8 =$ | 5) $45 \div 5 =$ | 9) $48 \div 6 =$ | 13) $49 - 33 =$ |
| 2) $4 \times 7 =$ | 6) $15 \times 4 =$ | 10) $56 - 18 =$ | 14) $66 \div 22 =$ |
| 3) $25 \div 5 =$ | 7) $18 + 47 =$ | 11) $17 \times 3 =$ | 15) $24 + 13 =$ |
| 4) $14 \times 3 =$ | 8) $37 + 28 =$ | 12) $68 - 41 =$ | 16) $43 - 18 =$ |

3. Прочитайте і вивчіть дитячі вірші з назвами днів тижня. Lisez et apprenez ces comptines des jours de la semaine.

– Bonjour, lundi ! – Comment va mardi ? – Très bien, dit mercredi . – Et toi, jeudi ? – Tu diras à vendredi Que je pars samedi Pour arriver dimanche .	– Où est lundi ? demande mardi à mercredi – Avec jeudi et vendredi il va samedi saluer dimanche .
---	---

☞ **Attention ! Le lundi** = tous les lundis (щопонеділка) : **Le lundi**, je vais voir mes grands-parents. – Щопонеділка я відвідую своїх дідуся і бабусю. **Lundi** = un seul lundi (одного понеділку) : **Lundi**, je vais passer mon examen de français. – У понеділок я складатиму екзамен з французької.

4.Прочитайте вірш Алена Боске, перекладіть його. Запам'ятайте назви місяців. Lisez le poème d'Alain Bosquet, traduisez-le, apprenez les noms des mois de l'année.

Les mois de l'année

Janvier pour dire à l'année "bonjour"

Février pour dire à la neige "il faut fondre"

Mars pour dire à l'oiseau migrateur "reviens "

Avril pour dire à la fleur "ouvre-toi"

Mai pour dire "ouvriers nos amis"

Juin pour dire à la mer "emporte-nous très loin"

Juillet pour dire au soleil "c'est ta saison"

Août pour dire "l'homme est heureux d'être homme"

Septembre pour dire au blé "change-toi en or"

Octobre pour dire "camarades, la liberté"

Novembre pour dire aux arbres "déshabillez-vous"

Décembre pour dire à l'année "adieu, bonne chance"

Et douze mois de plus par an,

Pour te dire que **JE T'AIME**.

Alain Bosquet

5.Запропонуйте активності відповідно до пори року. Proposez vos activités à faire en ces saisons.

<i>Le printemps,</i>	<i>L'été,</i>	<i>L'automne,</i>	<i>L'hiver,</i>
c'est la saison pour			
<i>tomber amoureux(euse)</i>	<i>se reposer et voyager</i>	<i>commencer à apprendre le français</i>	<i>écrire un livre</i>

- Quel jour sommes-nous ? – Nous sommes _____ (*lundi, mardi, mercredi, jeudi, vendredi, samedi, dimanche*)
- Quelle date est-ce ? – C'est le _____ (*le 15 septembre, le 8 novembre ; mais le 1-er septembre*).
- Quelle date sommes-nous ? – Nous sommes le _____ (*le 15 septembre, le 8 novembre ; mais le 1-er septembre*).

DOSSIER 1



Офіційна (формальна) і неформальна (неофіційна) ситуації. *Situations formelle et informelle*

З питальними реченнями можливими є три варіанти побудови речення, які відповідають різним регістрам мови:

Le langage soutenu – літературне мовлення (forme formelle , obligatoire à l'écrit – обов'язкове у письмовій формі)	Le langage courant – розмовне (повсякденне) мовлення (forme classique , généralement utilisée – широко вживане)	Le langage familier – розмовне (знижене) мовлення (forme informelle , à l'oral, entre amis – використовується у дружньому/ неформальному спілкуванні)
питальне слово + інверсія <i>D'où t'appelles-tu ?</i> – Звідки ти мені телефонуєш?	питальне слово + est-ce que + прямий порядок слів <i>D'où est-ce que tu t'appelles ?</i> – Звідки ти мені телефонуєш?	прямий порядок слів + питальне слово <i>Tu t'appelles d'où ?</i> – Звідки ти мені телефонуєш?



Неозначений артикль на позначення предметів і осіб. *Les articles indéfinis pour nommer des choses ou des personnes non identifiées*

Неозначений артикль. Article indéfini		
рід / genre	число / nombre	
	однина / singulier	множина / pluriel
чоловічий рід / masculin	un – <i>un</i> continent <i>un</i> homme <i>un</i> cocktail	des – <i>des</i> continents <i>des</i> hommes <i>des</i> villes <i>des</i> histoires <i>des</i> hommes <i>des</i> femmes
жіночий рід / féminin	une – <i>une</i> ville <i>une</i> femme <i>une</i> invitation	

Неозначений артикль походить від латинського числівника *unus* (один) тому і сьогодні неозначений артикль **un, une** зберігає це значення: *Tu peux patienter **une** minute ?* – Ти можеш зачекати одну хвилинку? Неозначений артикль вживається тільки перед обчислюваними іменниками і вказує на те, що цей іменник означає.

Неозначений артикль вживається перед іменниками:

1) які позначають предмет (особу), що раніше не згадувався, незнайомий, про який вперше йде мова:

Des jeunes filles traversent la place. – Дівчата переходять площу.

*Pierre parle à **une** femme.* – Петро розмовляє з якоюсь жінкою.

2) що позначають родові поняття у зіставленні з видовим:
*La rose est **une** fleur.* – Роза, це квітка

3) назвами одного з предметів (або кількох предметів), які належать до даного класу:
*C'est **une** table.* – Це стіл. *Victor a **un** chat.* – У Віктора є кіт.

4) для виділення якості предмета (або особи):

*Il entre dans le bâtiment, c'est **un** grand bâtiment.* – Він заходить у будівлю, це велика будівля.

5) на позначення предмету як одного з багатьох однорідних предметів:

*Prenez **un** taxi.* – Поїдьте на таксі.

6) що виражають одиничність (у цьому випадку неозначений артикль у формі однини має значення числівника «один»):

*Il a **une** sœur et deux frères.* – У нього одна сестра і два брата.

7) для позначення невизначеної кількості предметів:

*J'achète **des** fleurs.* – Я купую квіти.

*Sur la table, il y a **des** livres et **des** cahiers.* – На столі лежать книжки і зошити.

8) вжитий перед словами **pain, café, thé** тощо неозначений артикль має значення одна порція: **un pain** — одна хлібина, **un café** — одна чашка кави.

з абстрактним значенням, назвами єдиних свого роду предметів, коли вони конкретизовані, індивідуалізовані епітетом або додатком іменника:

***Un** soleil d'été éclaire la terre.* – Літнє сонце освітлює землю.

***Un** brouillard épais couvre la plaine.* – Густий туман вкриває рівнину.

Перед іменником, який є прямим додатком дієслова у заперечному реченні, **неозначений артикль** однини та множини не вживається, а замість нього вживається прийменник **de**.

*J'ai **un** frère, mais je n'ai pas **de** sœur.* – У мене є брат, але я не маю сестри.

*Il ne fait pas **de** fautes dans ses dictées.* – Він не робить помилок у своїх диктантах.

Після дієслів **aimer, adorer, détester** у стверджувальному реченні перед прямим додатком дієслова вживається **означений артикль**, у заперечному реченні він зберігається:

J'aime les livres de cet écrivain. – Я люблю книжки цього письменника.

*Je n'aime pas **les** livres de cet écrivain.* – Я не люблю книжки цього письменника.

Після звороту **C'est...(Ce sont...)** у заперечній формі зберігається неозначений артикль: *C'est **une** église.* – Це церква. *Ce n'est pas **une** église.* – Це не церква. *Ce sont **des** faits historiques.* – Це історичні факти. *Ce ne sont pas **des** faits historiques.* – Це не історичні факти.



Exercice

➤ 1. Complétez avec **un** ou **une** :

Dans mon village, il y a...

- | | | |
|----------------------------|---------------------------|----------------------------------|
| 1) une mairie (fs). | 6) _____ cimetière (ms). | 11) _____ boulangerie (fs). |
| 2) _____ école (fs). | 7) _____ église (fs). | 12) _____ route (fs) très calme. |
| 3) _____ château (ms). | 8) _____ restaurant (ms). | 13) _____ épicerie (fs). |
| 4) _____ place (fs). | 9) _____ hôtel (ms). | 14) _____ bureau (ms) de tabac. |
| 5) _____ marché (ms) | 10) _____ parc (ms). | 15) _____ monument (ms). |

➤ Associez :

Dans mon sac à main :

- J'ai
1. un mouchoirs (mp).
téléphone (ms).
clés (fp).
agenda (ms).
porte-monnaie (ms).
 2. une trousse (fs) de maquillage.
petit dictionnaire (ms).
 3. des bouteille d'eau (fs).
stylos (mp).
étui (ms) à lunettes.



Питальні слова, щоб розпитати, отримати інформацію. *Les mots interrogatifs pour demander des informations*

Où?	Un lieu: une gare routière,
Qui?	Une personne identifiée: Nicolas, Pierre, ... Une personne non identifiée: une dame, ...
Quand?	Un moment de la journée : Une date, une saison : <i>le matin</i> , ...
Quoi?	L'objet d'une conversation: <i>un billet d'avion</i> , ...



Exercice

Classez les mots selon les questions.

En hiver, le Canada, le professeur, Madagascar, le téléphone, ce matin, le journaliste, l'article, Monique, jeudi, l'aéroport, les photos, le samedi, à six heures, Paris, le 1^{er} septembre, l'ordinateur, hier, l'étudiant, le Maroc, en mai, Martin, le dictionnaire.

Où?	Qui?	Quand?	Quoi?



Загальне питання. *La question générale*

Загальне питання (його ще називають закритим питанням (la question fermée), питання до всього речення, можна поставити трьома способами:

1) за допомогою інтонації. Порядок слів у реченні не змінюється: *Tu vas au cinéma?* – Ти йдеш у кіно?

2) за допомогою питального звороту **est-ce que**, при цьому зберігається прямий порядок слів: ***Est-ce que tu vas au cinéma?*** – Ти йдеш у кіно?

3) за допомогою інверсії: *Vas-tu au cinéma?* – Ти йдеш у кіно?

Відповідь на такі питання можна отримати **oui, non** – «так-ні».

Питальне речення характеризується інверсією, тобто зворотним порядком слів. Інверсія буває простою і складною.

Проста інверсія: *Lit-il le livre ?*

У першій особі однини інверсія є можливою тільки для деяких дієслів: *ai-je ? suis-je ? dis-je ? dois-je ? vais-je ? puis-je ?* Для всіх інших використовується зворот **est-ce que**: *Est-ce que j'ai oublié mon cahier ?*

Між дієсловом (якщо воно не закінчується на **t** або **d**) і займенником у 3-й особі однини ставиться буква « **t** »: *Pense-t-il à notre devoir ? Va-t-il au cinéma ?*

Складна інверсія: *Pierre est-il étudiant ? Marie aime-t-elle le chocolat ?*

👉 **NB! Прямий порядок слів:** спочатку підмет, після нього — присудок.

Інверсія (l'inversion) = **зворотний порядок слів:** спочатку присудок, після нього — підмет.



Exercice

✍ **Formulez la question générale (question ouverte) sous deux formes différentes (avec *est-ce que* et avec *inversion*).**

Modèle : Elle parle beaucoup. → *Est-ce qu'elle parle beaucoup ? Parle-t-elle beaucoup ?*

Votre voisine parle beaucoup. → *Est-ce que votre voisine parle beaucoup ? Votre voisine parle-t-elle beaucoup ?*

1. Il aime les films français.	1. Sylvie préfère la tarte aux fraises.
2. Elle va à l'université.	2. Ce professeur parle français.
3. Ils apprennent le français.	3. Le directeur pense à ce projet.
4. Tu écoutes ton professeur.	4. Ton frère aime les maths de football.
5. Il est dans la salle.	5. Sa petite sœur aime les gâteaux.
6. Il y a des arbres dans le jardin.	6. Les copains sont dans la salle.
7. Elle regarde le film « Les visiteurs ».	7. Les étudiants écoutent le dialogue.
8. Vous mangez du fromage.	8. Les élèves ferment leurs livres.
9. Il s'appelle Rodrigo.	9. La professeure écrit au tableau.
10. Elle ouvre le livre.	10. Sylvie et Julien achètent cette maison.



Числа від 70 до 100. *Les nombres de 70 à 100*

70 soixante-dix [swasãt̪dis]	90 quatre-vingt-dix [kat̪əvẽdis]
71 soixante et onze [swasãt̪e ɔ̃z]	91 quatre-vingt-onze [kat̪əvẽɔ̃z]
72 soixante-douze [swasãt̪duz]	92 quatre-vingt-douze [kat̪əvẽduz]
73 soixante-treize [swasãt̪t̪ɛz]	93 quatre-vingt-treize [kat̪əvẽt̪ɛz]
74 soixante-quatorze [swasãtkat̪ɔ̃z]	94 quatre-vingt-quatorze [kat̪əvẽkat̪ɔ̃z]
75 soixante-quinze [swasãtkẽz]	95 quatre-vingt-quinze [kat̪əvẽkẽz]
76 soixante-seize [swasãt̪sɛz]	96 quatre-vingt-seize [kat̪əvẽsɛz]
77 soixante-dix-sept [swasãt̪disɛt]	97 quatre-vingt-dix-sept [kat̪əvẽdisɛt]
78 soixante-dix-huit [swasãt̪diz ɥit]	98 quatre-vingt-dix-huit [kat̪əvẽdiz ɥit]
79 soixante-dix-neuf [swasãt̪diznœf]	99 quatre-vingt-dix-neuf [kat̪əvẽdiznœf]
80 quatre-vingts [kat̪əvẽ]	100 cent [sɑ̃]
81 quatre-vingt-un [kat̪əvẽœ̃]	
82 quatre-vingt-deux [kat̪əvẽdø]	
83 quatre-vingt-trois [kat̪əvẽt̪wa]	
84 quatre-vingt-quatre [kat̪əvẽkat̪]	
85 quatre-vingt-cinq [kat̪əvẽsɛ̃k]	
86 quatre-vingt-six [kat̪əvẽsis]	
87 quatre-vingt-sept [kat̪əvẽsɛt]	
88 quatre-vingt-huit [kat̪əvẽɥit]	
89 quatre-vingt-neuf [kat̪əvẽnœf]	



Жіночий рід прикметників на позначення національностей. *Le féminin des nationalités*

masculin	féminin	exemples
-e	-e	suisse, suisse
-ien	-ienne	italien, italienne
-éen	-éenne	coréen, coréenne
-ain	-aine	mexicain, mexicaine
-ais	-aise	français, française
-ois	-oise	chinois, chinoise
 Attention!		turc, turque ; grec, grecque



Exercice

Formez le féminin des adjectifs de nationalité.

Japonais, chinois, norvégien, américain, belge, suédois, colombien, congolais, hongrois, anglais, danois, coréen, finlandais, israélien, bulgare, brésilien, luxembourgeois, portugais, cubain, autrichien, slovène, allemand, arménien, ukrainien, polonais, argentin, algérien, chilien, marocain, tunisien.



Жіночий і чоловічий рід назв професій. *Le féminin et le masculin des noms des professions.*

masculin	-teur	-eur	-ien	-e
féminin	-trice	-euse	-ienne	-e
	 NB! chanteur	chanteuse		



Exercice

Mettez au féminin les noms de métier.

1. Il est conducteur. → Elle est _____.
2. Il est instituteur. → Elle est _____.
3. Il est pêcheur. → Elle est _____.
4. Il est gardien. → Elle est _____.
5. Il est chirurgien. → Elle est _____.
6. Il est pharmacien. → Elle est _____.
7. Il est vendeur. → Elle est _____.
8. Il est coiffeur. → Elle est _____.
9. Il est architecte. → Elle est _____.
10. Il est informaticien. → Elle est _____.

Pour aller plus loin

Рід і число іменників. *Le genre et le nombre des noms*

Іменник у французькій мові має два роди – чоловічий і жіночий. В українській і французькій мовах рід часто не співпадає:

une fenêtre (f) – вікно (с.р.); **une table** (f) – стіл (ч.р.);

un livre (m) – книга (ж.р.); **un miracle** (m) – диво (с.р.).

Знати рід іменника важливо, оскільки за родом обирається артикль або інші детермінативи (присвійний прикметник, вказівний прикметник), узгоджуються прикметник і дієприкметник. Нерідко за формальними ознаками іменника неможливо визначити рід, його слід запам'ятовувати. Але деякі закінчення можуть указувати на рід іменника.

Утворення жіночого роду іменників

Форма жіночого роду утворюється додаванням літери **-e** (*le e muet*) до іменника чоловічого роду (*un marchand* – продавець / *une marchande* – продавчиня), при цьому відбуваються зміни як орфографічні, так і фонетичні.

Особливості утворення форм жіночого роду іменників

1) якщо іменник у чоловічому роді закінчується на **-e**, то в жіночому роді він не змінюється, показником роду в такому випадку стає артикль (*un élève* – учень / *une élève* – учениця);

2) якщо форма чоловічого роду іменника закінчується на голосну, то додавання **-e** не змінює вимову і є лише графічним знаком (*un ami* – друг / *une amie* – подруга);

3) в інших випадках додавання **-e** пов'язане з фонетичними змінами:

а) кінцева приголосна, що не вимовляється, починає звучати (*un étudiant* – студент / *une étudiante* – студентка);

б) носовий голосний деназалізується (припиняє бути носовим) і кінцева **-n** вимовляється:

un partisan – *une partisane* [ã – an]

un Américain – *une Américaine* [ẽ – ɛn]

un cousin – *une cousine* [ẽ – in]

un brun – *une brune* [œ – yn]

в) у різних іменників спостерігаються різні орфографічні зміни.

Іменники, рід яких позначається різними словами, мають суплетивні форми чоловічого і жіночого роду від різних кореневих основ:

<i>un homme</i> – <i>une femme</i>	<i>un père</i> – <i>une mère</i>
<i>un oncle</i> – <i>une tante</i>	<i>un mari</i> – <i>une femme</i>
<i>un frère</i> – <i>une sœur</i>	<i>un garçon</i> – <i>une fille</i>
<i>un coq</i> – <i>une poule</i>	<i>un bœuf</i> – <i>une vache</i>
	<i>un monsieur</i> – <i>une dame</i>

Іменники *une mouche* (муха) і *une souris* (миша) жіночого роду.

У французькій мові існує ряд іменників на позначення професії, в яких раніше була відсутня форма жіночого роду:

<i>un auteur</i> – автор	<i>un écrivain</i> – письменник
<i>un littéraire</i> – літератор	<i>un peintre</i> – художник
<i>un sculpteur</i> – скульптор	<i>un architecte</i> – архітектор
<i>un compositeur</i> – композитор	<i>un savant</i> – вчений
<i>un ministre</i> – міністр	<i>un diplomate</i> – дипломат
<i>un médecin</i> – лікар	<i>un ingénieur</i> – інженер
<i>un professeur</i> – викладач	<i>un juge</i> – суддя

Sa sœur est un peintre renommé. – Її сестра – відомий художник.

Але у зв'язку з фемінізацією з'явилися нові форми: *une auteure/autrice*, *une écrivaine*, *une professeure*.

Mme Dubois est le professeur / la professeure de ma fille. – Мадам Дюбуа – вчителька моєї дочки.

Іноді додають слово **femme**: *une femme savant*, *une femme sculpteur*, *un professeur femme*, etc.

Для уточнення роду також інколи використовуються слова: **homme/femme**, **garçon/fille**, **mâle/femelle**: *des élèves filles*, *une grenouille mâle*.

Тільки форму чоловічого роду мають такі іменники:

un défenseur – захисник, *un amateur* – аматор, *un possesseur* – володар, *un témoin* – свідок і деякі інші.

Утворення множини іменників

Множина іменників утворюється, як правило, додаванням закінчення **-s** до іменника у формі однини. Кінцева **-s** не вимовляється, за виключенням випадків зв'язування.

Окремі випадки утворення форм множини

1. Іменники, що закінчуються в однині на **-s, -z, -x**, мають таку саму форму у множині (*un bois – des bois, une noix – des noix, un nez – des nez*).

2. Іменники, що закінчуються в однині на **-au, -eau, -eu**, у множині мають закінчення **-x**: *un tuyau* (труба) – *des tuyaux*, *un bateau* (корабель) – *des bateaux*, *un cheveu* (волос) – *des cheveux*, *un tableau* (картина, дошка) – *des tableaux*.

Але: *un landau* (ландо) – *des landaus*, *un bleu* (синець) – *des bleus*, *un pneu* (шина) – *des pneus*.

3. Іменники на **-ou** закінчуються у множині на **-s**: *un bisou* (поцілунок) – *des bisous*.

Але: 7 іменників на **-ou** закінчуються у множині на **-x**: *un bijou* (прикраса) – *des bijoux*, *un caillou* (камінь) – *des cailloux*, *un chou* (капуста) – *des choux*, *un genou* (коліно) – *des genoux*, *un hibou* (сова) – *des hiboux*, *un joujou* (іграшка) – *des joujoux*, *un pou* (воша) – *des poux*.

4. Іменники, що закінчуються на **-al**, приймають закінчення **-aux**: *un cheval* (кінь) – *des chevaux*, *un journal* (газета) – *des journaux*.

Але: 8 іменників закінчуються у множині на **-s**: *un bal* (бал) – *des bals*, *un cal* (кіл) – *des cals*, *un carnaval* (карнавал) – *des carnavals*, *un cérémonial* (церемоніал, етикет) – *des cérémonials*, *un chacal* (шакал) – *des chacals*, *un festival* (фестиваль) – *des festivals*, *un régal* (ласощі, бенкет) – *des régals*.

5. Іменники, що закінчуються на **-ail**, утворюють форми множини додаванням **-s** наприкінці слова: *un détail* – *des détails*.

Але: форми множини деяких іменників слід запам'ятовувати: *un travail* (робота) – *des travaux*, *un bail* (оренда) – *des baux*, *un émail* (емаль) – *des émaux*, *un vitrail* (вітраж) – *des vitraux*, *un gemmail* (вітраж, мозаїка зі скла) – *des gemmaux*, *un soupirail* (люк) – *des soupiraux*, *un vantail* (стулка, ляда) – *des vantaux*.

6. Деякі іменники мають окрему форму множини: *un œil* (око) – *des yeux*, *un bonhomme* (добряк) – *des bonshommes*, *un gentilhomme* (дворянин) – *des gentilshommes*, *un jeune homme* (юнак, парубок) – *des jeunes gens*, *Madame* (пані) – *Mesdames*, *Monsieur* (пан) – *Messieurs*, *Mademoiselle* (незаміжня пані) – *Mesdemoiselles*.

7. У іменників **un œuf, un bœuf, un os** вимовляється в однині « **f** »: *un œuf* (яйце) – *des œufs*, *un bœuf* (бик) – *des bœufs*, і « **s** » *un os* (кість, кістка) – *des os*.

Множина складних іменників

1. Складні іменники, що пишуться злито, утворюють форми множини за загальним правилом: *un portefeuille* – *des portefeuilles*, *un gendarme* – *des gendarmes*.

Виключеннями є:

un bonhomme – *des bonshommes* [z]

un gentilhomme – *des gentilshommes* [z]

madame – *mesdames*

mademoiselle – *mesdemoiselles*

monsieur – *messieurs*

monseigneur – *messeigneurs* (рідко)

2. Складні іменники, частини яких з'єднані дефісом або пишуться окремо, поділяються на окремі категорії:

а) **іменник+прикметник; прикметник+іменник; прикметник +прикметник** змінюються обидві частини: *un coffre-fort* – *des coffres-forts*; *un rouge-gorge* – *des rouges-gorges*; *un sourd-muet* – *des sourds-muets*.

Виключення: *la grand-mère* – *les grand-mères*, *la grand-tante* – *les grand-tantes*.

б) **іменник+іменник**, змінюються обидві частини: *un lieutenant-colonel* (підполковник) – *des lieutenants-colonels*, *un oiseau-mouche* (колібри) – *des oiseaux-mouches*.

Але, якщо друга частина приєднується за допомогою прийменника або без, є означенням до першої, у такому разі форму множини приймає тільки перша частина: *une tête-de-Maure* (головка голандського сиру) – *des têtes-de-Maure*; *un timbre-poste* (марка) – *des timbres-poste*.

Деякі іменники цієї категорії незмінні: *un tête-à-tête* (віч-на-віч) – *des tête-à-tête*.

в) **дієслово+іменник**: дієслівна частина завжди незмінна, а іменник може змінюватись або ні (залежно від значення слова): *un tire-bouchon* (відкорковувач) – *des tire-bouchons*; *un casse-pierre* (молот) – *des casse-pierres*.

Але: *un casse-tête* (заморока) – *des casse-tête*, *un abat-jour* (абажур) – *des abat-jour*, *un brise-lames* (хвилеріз) – *des brise-lames*, *un compte-gouttes* (піпетка) – *des compte-gouttes*.

г) **прислівник** або **прийменник + іменник**: тільки іменна частина приймає ознаку множини: *un avant-poste* (форпост) – *des avant-postes*, *un haut-parleur* (гучномовець) – *des haut-parleurs*.

д) **дієслово+дієслово** або **незмінюване слово** – жодна з частин не змінюється:

un laissez-passer (перепустка) – *des laissez-passer*, *un passe-partout* (відмичка, заяложена, утерта фраз) – *des passe-partout*.

До цієї категорії відносяться складні слова, в яких іменник з прийменником виконує роль обставини: *un boit-sans-soif* (п'янички) – *des boit-sans-soif*.

👉 **Attention !** Вислови, а також слова інших лексико-граматичних класів, що вживаються як іменники, не змінюються у множині:

un je ne sais quoi (дещо невизначене, щось) – *des je ne sais quoi*, *un oui (non, pourquoi, pour, contre)* – *des oui (non, pourquoi, pour, contre)*.

У випадку сумнівів щодо правильного написання слова, слід звернутись до словника.

Множина запозичених слів утворюється за правилами мови походження або французької мови: *un gentleman* – *des gentleman*, але: *un baba* – *des babas*.

Множина власних імен

Власні назви, як правило, не змінюються у числі, вони мають:

1) однину: *Paris, France*;

2) множину: *les Alpes, les Balkans, les Baléares, les Landes*.

Імена людей можуть вживатися у множині:

1) коли мова йде про представників відомої фамілії, наприклад, королівської: *les Bourbons*;

2) коли власне ім'я використовується на позначення певного типу людей:

Les Mozarts ne naissent que rarement. – **Моцарти** (люди, подібні Моцарту) народжуються рідко.

Власні імена не отримують ознак множини, на число вказує артикль, числівник, прикметник. Це відбувається у таких випадках:

1) коли мова йде про представників маловідомих сімей і людей з однаковим прізвищем: *Les Dupont nous ont invités à dîner.* – **Дюпони** нас запросили на обід (вечерю).

2) коли ім'я автора використовується для позначення його творів:

J'ai vu deux Monet dans ce musée. – У цьому музеї я побачив **дві картини Моне**.

3) коли власне ім'я використовується в емоційному значенні при вказівці на одну людину: *le génie des Colbert*.

Іменники, що вживаються тільки в однині або множині

В однині вживаються назви деяких наук і мистецтв (*la chimie, la peinture, la sculpture*), численні абстрактні іменники (*la bonté, la méchanceté*), прикметники і інфінітиви дієслів, що перейшли до розряду іменників (*le beau, le manger*). Вживання деяких із них у множині передає зміну в значенні, так, *les sculptures* є конкретним іменником і позначає «витвір, виконаний скульптором».

У множині вживаються іменники, що позначають сукупність: *les échecs* (шахи), *les entrailles* (нутрощі, нутро), *les mœurs* (звичаї, нориви).

Тільки у множині вживаються назви різноманітних церемоній: *les fiançailles* (заручини, сватання), *les funérailles* (похорони), *les noces* (весілля), *les obsèques* (похорони), *les pourparlers* (переговори); суми грошей: *les dépens* (судові витрати), *les frais* (витрати), *les honoraires* (гонорар, винагорода) і два іменника, що називають околицю: *les alentours, les environs*.

Зміна значення іменника відповідно до числа

Деякі іменники мають різні значення в однині і множині. Це абстрактні іменники, що в множині стають конкретними: *la profondeur* (глибина) – *des profondeurs* (глибокі місця); *la politesse* (ввічливість) – *des politesses* (прояви ввічливості).

Назва речовини, у множині може позначати предмети, виготовлені з неї: *le cuivre* (мідь) – *les cuivres* (духові інструменти, труби).

Деякі конкретні іменники також змінюють своє значення у множині: *la lunette* (телескоп) – *les lunettes* (окуляри); *le ciseau* (різець; долітце; стамеска) – *les ciseaux* (ножиці); *la lettre* (буква; лист) – *les lettres* (література).



Exercices

1. Mettez le féminin en suivant le modèle.

Modèle : Un étudiant chinois et *une étudiante chinoise*.

1. Un monsieur seul et _____
2. Un homme élané et _____
3. Un chanteur ukrainien et _____
4. Un garçon sportif et _____
5. Un joli garçon et _____
6. Un chat roux et _____
7. Un mari jaloux et _____
8. Un serveur rêveur et _____
9. Un chien méchant et _____
10. Un maître exigeant et _____

2. Mettez le féminin en suivant le modèle.

Modèle : Marc est un directeur compétent. → *Michèle est une directrice compétente*.

1. Monsieur Dupont est un client important. Madame Dubois _____
2. Gérard est un acteur français. Sophie _____
3. Carlos est un danseur cubain. Celia _____
4. Paolo est un champion de ski italien. Anna Paola _____
5. Yves Montand est un chanteur français très célèbre. Edith Piaf _____
6. Yannick Noah est un sportif émotif. Surya Bonnaly _____
7. Monsieur Leroy est un électeur conservateur. Madame Leroy _____
8. Jean-Paul est un créatif imaginatif. Zoé _____
9. Henri est un journaliste sportif. Marie-Louise _____
10. Jacques est un écrivain suisse très fameux. Michelle _____

☛ 3. Reliez pour trouver le pluriel.

- | | |
|-------------------|----------------------|
| 1) monsieur | a) des jeunes gens |
| 2) madame | b) cheveux |
| 3) mademoiselle | c) des gentilshommes |
| 4) un jeune homme | d) mesdemoiselles |
| 5) un bonhomme | e) des yeux |
| 6) un gentilhomme | f) des bonshommes |
| 7) un œil | g) chevaux |
| 8) un bœuf | h) mesdames |
| 9) un cheveu | i) messieurs |
| 10) un cheval | j) bœufs |

☛ 4. Mettez au pluriel en consultant la règle.

- | | | | |
|----------------|-----------------|----------------|----------------|
| 1) un pruneau | 6) un adieu | 11) un manteau | 16) un métal |
| 2) un fleuve | 7) un pneu | 12) un hôpital | 17) un animal |
| 3) un jeu | 8) un œil | 13) un bleu | 18) un bijou |
| 4) un carnaval | 9) un sou | 14) un détail | 19) un vitrail |
| 5) un caillou | 10) un festival | 15) un travail | 20) un lieu |

☛ 5. Mettez les noms au pluriel.

Modèle : Elle lit (un journal). → *Elle lit des journaux.*

1. Tu as (*une orange*).
2. Les médecins sont dans (*l'hôpital*).
3. Les pommes sont (*un fruit*).
4. Au musée, il y a (*un tableau*).
5. Je vois (*un bateau*) bleus.
6. A l'église, il y a (*un vitrail*) magnifiques.
7. Ce sont (*un détail*).
8. Ma grand-mère porte (un chapeau).
9. Le chat a (*l'œil*) gris.
10. J'aime (*le festival*).

☛ 6. Mettez les noms au singulier.

Modèle : Elle lit des journaux. → *Elle lit un journal.*

1. L'éléphant est _____ (*des animaux*).
2. C'est _____ (*des souris*).
3. Mettez _____ (*des rideaux*) à la fenêtre !
4. C'est _____ (*des jeux*) amusant.
5. _____ (*Les oiseaux*) est sur la branche de l'arbre.
6. C'est _____ (*des châteaux*) médiéval.
7. C'est _____ (*des pays*) chaud.
8. _____ (*Les prix*) est intéressant.
9. Vous avez _____ (*des chevaux*).
10. _____ (*Les travaux*) est fini.

 **Займенникові дієслова в теперішньому часі. Verbes pronominaux au présent de l'indicatif**

se présenter		
forme affirmative	forme négative	forme interrogative
je me présente tu te présentes il /elle / on se présente nous nous présentons vous vous présentez ils / elles se présentent	je ne me présente pas tu ne te présentes pas il / elle /on ne se présente pas nous ne nous présentons pas vous ne vous présentez pas ils /elles ne se présentent pas	est-ce que je me présente? te présentes-tu? se présente-t-il? nous présentons-nous? vous présentez-vous? se présentent-ils / elles?



Exercices

➔ 1. Complétez avec le pronom qui convient.

Modèle : Elle _____ lève à 6 heures du matin. → Elle se lève à 6 heures du matin.

1. Ces deux sœurs _____ ressemblent beaucoup.
2. Vous _____ énervez pour un rien !
3. Je _____ adapte facilement.
4. Ils _____ amusent bien.
5. On _____ prépare.
6. Tout le monde _____ repose dix minutes.
7. Elles _____ échangent des recettes de cuisine.
8. Tu _____ dépêches d'arriver à l'heure.
9. Il _____ trouve dans une bonne position pour gagner.
10. Nous _____ couchons trop tard le soir.

➔ 2. Mettez les verbes à la forme qui convient.

Modèle : Elle _____ (*se lever*) à 6 heures du matin. → Elle se lève à 6 heures du matin.

1. Vous _____ (*se diriger*) vers le nord.
2. Aujourd'hui, on _____ (*s'arrêter*) de travailler à 16h.
3. Ces cousines _____ (*s'appeler*) tous les soirs.
4. Est-ce qu'elle _____ (*se couper*) les cheveux elle-même
5. Nous _____ (*se préparer*) pour aller à l'université.
6. Je _____ (*se déshabiller*) avant d'aller au lit.
7. Vous _____ (*se téléphoner*) pour vous donner rendez-vous.
8. Nous _____ (*se disputer*) toujours.
9. Ils _____ (*se regarder*) les yeux dans les yeux.
10. Elle _____ (*se brosser*) les dents, puis elle _____ (*se coucher*).



Звороти C'est, il est / elle est, щоб представити та ідентифікувати. Les structures c'est, il est / elle est

У конструкціях **C'est**, що вживається для презентації та **il est / elle est**, що вживаються для ідентифікації особи, використовується дієслово **être**.



Exercice

➔ Complétez les phrases suivantes avec **il est / elle est** ou **c'est**.

Connaissez-vous mon frère ?

_____ Pierre.

_____ un jeune homme aux cheveux bruns.

_____ professeur de physique.
_____ un très bon enseignant.
_____ aussi entraîneur de sport dans ses temps libres.
_____ très compétent dans tout ce qu'il fait.

Et ma cousine ?

_____ la nièce de ma mère.
_____ si gentille.
_____ une jeune fille qui parle trois langues.
_____ très sportive.
_____ très active dans la communauté.
_____ une personne responsable qui est chargée d'élaborer et de mettre en application des stratégies.



Питальний прикметник *quell(s) / quelle(s)*. L'adjectif interrogatif *quell(s) / quelle(s)* pour questionner sur l'identité

Питальний прикметник **quel** замінює артикль і узгоджується в роді і числі з іменником, до якого відноситься. Українською мовою перекладається **quel?** – «**який?**» **quelle?** – «**яка?**» **quels? / quelles?** – «**які?**».

un livre – **quel** livre?

une règle – **quelle** règle?

des cadeaux – **quels** cadeaux?

des fautes – **quelles** fautes?

		<i>Une grande rue mène directement au centre-ville.</i> – Велика вулиця веде до центру міста.	<i>Quelle</i> rue mène directement au centre-ville ? – Яка вулиця веде до центру міста?
Quel ? (чол.рід, однина)	який?	<i>Je pense au futur voyage.</i> – Я думаю про майбутню подорож.	<i>A quel voyage est-ce que tu penses ? A quel voyage penses-tu ?</i> – Про яку подорож ти думаєш?
Quelle ? (жін.рід, однина)	яка?		
Quels ? (чол.рід, множина)	які?		
Quelles ? (жін.рід, множина)	які?		
		<i>J'ai mis mon sac sur une petite table ronde.</i> – Я поклала свою сумку на маленький круглий столик.	<i>Sur quelle table est-ce que tu as mis ton sac ? Sur quelle table as-tu mis ton sac ?</i> – На який стіл ти поклала свою сумку?
		<i>Je préfère les films français.</i> – Я віддаю перевагу французьким фільмам.	<i>Quels films est-ce que tu préfères ? Quels films préfères-tu ?</i> – Яким фільмам ти віддаєш перевагу?

За допомогою прикметника **quel** можна поставити питання про якість предмета або особи, а також про їхню ідентифікацію.

Quel livre tu achètes ? – Яку книгу ти купиєш ?

Dans quelle maison habitez-vous ? – В якому будинку ви живете ?

Quels sont les jours de la semaine ? – Які є дні тижня ?

Quelles sont mes fonctions ? – Які мої обов'язки ?

Прикметник **quel** може вживатись як означення. У цьому разі він стоїть перед іменником, а також може вживатись як іменна частина присудка, у цьому разі він стоїть перед дієсловом-зв'язкою.

Прикметник **quel** також може вживатись у кличному реченні для висловлення захоплення, смутку, гніву тощо.

Quelle beauté! – Яка краса! *Quel malheur!* – Яке лихо!



Exercice

☛ **Mettez quel, quels, quelle, quelles.**

- _____ gâteau (m) veux-tu manger ?
- _____ est ta couleur (f) préférée ?
- _____ animaux (m) tu préfères ?
- _____ langues (f) étudies-tu ?

5. _____ sont tes loisirs (m) ?
6. _____ villes (f) françaises connais-tu ?
7. _____ sports (m) pratiques-tu ?
8. _____ sont tes jeux (m) préférés ?
9. _____ examen (m) passes-tu aujourd'hui ?
10. _____ sont tes films (m) préférés ?
11. _____ sont tes chansons (f) préférées ?
12. _____ pays (m) souhaites-tu visiter ?
13. _____ robe (f) aimerais-tu acheter ?
14. _____ devoirs (m) fait-elle sur son ordinateur ?
15. _____ bus (m) prend-il le matin ?



Присвійні прикметники (1). *Les adjectifs possessifs (1)*

noms singulier			
possesseur (власник)	masculin	féminin	
je	mon	ma	J'aime mon frère et ma sœur.
tu	ton	ta	Tu aimes ton frère et ta sœur.
il / elle / on	son	sa	Il, elle aime son frère et sa sœur.
nous	notre		Nous aimons notre frère et notre sœur.
vous	votre		Vous aimez votre frère et votre sœur.
ils / elles	leur		Ils, elles aiment leur frère et leur sœur.

Attention : Перед іменниками жіночого роду, що починаються з голосної вживаються форми **mon, ton, son** : *mon école, ton école, son école*.



Exercice

➔ **Mettez l'adjectif possessif qui convient.**

1. Il a un frère. C'est _____ frère.
2. Elle a un frère. C'est _____ frère.
3. J'ai une sœur. C'est _____ sœur.
4. Carine a une tante. C'est _____ tante.
5. Elle a aussi un oncle. C'est _____ oncle.
6. Ma grand-mère a un chien. C'est _____ chien.
7. J'ai une voiture. C'est _____ voiture.
8. Tu as un vélo. C'est _____ vélo.
9. Il a une trottinette. C'est _____ trottinette.
10. Elle a un problème. C'est _____ problème.
11. Elles ont un problème. C'est _____ problème.
12. Vous avez un appartement. C'est _____ appartement.
13. Tu as un ordinateur. C'est _____ ordinateur.
14. Il a une idée. C'est _____ idée.
15. Tu as un chat. C'est _____ chat.
16. Vous avez une voiture. C'est _____ voiture.
17. Elle a une petite robe noire. C'est _____ robe.
18. J'ai une bicyclette. C'est _____ bicyclette.
19. Tu as une amie. C'est _____ amie.
20. Nous avons une maison. C'est _____ maison.



Вираження причини за допомогою *Pour et parce que*. *Pour et parce que pour exprimer la cause*

Щоб передати причину, привід, мотивацію, використовуються прийменник **pour** або сполучниковий зворот **parce que / parce qu'**.

Після **pour** йде а) іменник : *J'apprends le français pour le travail*. б) дієслово в неозначеній формі: *Il habite en France pour travailler*.

Після **parce que / parce qu'** йде речення (підмет + присудок): *J'apprends le français parce que j'aime cette langue*. Форма **parce qu'** вживається перед словом, що починається з голосної : *parce qu'il aime le français*.



Пунктуаційні знаки. *La ponctuation pour préciser le sens de la phrase*

Pourquoi tu étudies le français ?	?	Point d'interrogation
J'étudie le français pour regarder les médias en français.	.	Point
Parce que c'est la langue de l'amour !	!	Point d'exclamation
Parce que c'est la langue de l'amour, de l'esprit.	,	Virgule
	:	Deux points
	;	Point-virgule
	« »	Guillemets
	—	Tiret
	()	Parenthèses



Заперечна форма дієслова. *La négation*

Заперечна форма дієслова будується за допомогою двох заперечних часток – **ne** і **pas**, між якими ставиться дієслово:

Je ne comprends pas. – Я не розумію.

У розмовній мові заперечна частка **ne** може опускатися:

Je comprends pas. – Я не розумію.

У складних часах заперечна частка **pas** ставиться після допоміжного дієслова (**avoir / être**):

Je n'ai pas compris. – Я не зрозумів.

У заперечному реченні після присудка замість неозначеного або часткового артикля ставиться прийменник **de** :

J'ai un frère, je n'ai pas de sœurs. – У мене є брат, у мене немає сестер (**de** замість **des**).

J'ai acheté du pain, je n'ai pas acheté de fromage. – Я купив хліба, я не купив сиру (**de** замість **du**).

👉 **Remarque** : 1) після дієслова **être** у заперечній формі артикль не замінюється прийменником **de**: *C'est une chaise. Ce n'est pas une chaise.* — Це стілець. Це не стілець; 2) означений артикль не замінюється прийменником **de**: *J'aime le chocolat. Je n'aime pas le chocolat.* – Я люблю шоколад. Я не люблю шоколад.

 **Remarque** : Якщо заперечення відноситься до інфінітива, обидві заперечні частки ставляться перед ним: *Vous pouvez **ne pas** venir demain.* – Завтра можете не приходити. *Vous **ne** pouvez **pas** venir demain.* – Ви не можете прийти завтра.



Exercices

1. Transformez à la forme négative comme dans le modèle.

Modèle : C'est normal. → *Ce **n'est pas** normal.*

- | | | |
|---------------------|-----------------------|--------------------------------|
| 1. C'est possible. | 6. C'est juste. | 11. C'est un ordinateur. |
| 2. C'est exact. | 7. C'est vrai. | 12. C'est un magazine de mode. |
| 3. C'est bien. | 8. C'est bon. | 13. C'est une lunette. |
| 4. C'est facile. | 9. C'est mal. | 14. C'est une trottinette. |
| 5. C'est difficile. | 10. C'est impossible. | 15. C'est Olivier Hadj. |

2. Transformez à la forme négative comme dans le modèle.

Modèle : Elle s'appelle Maria Monti. → *Elle **ne** s'appelle **pas** Maria Monti.*

1. Elle parle italien.
2. Il habite à Paris.
3. Il a des amis à Paris.
4. Il est étudiant.
5. Flore habite chez Marie.
6. Elle travaille pour M.Dupont.
7. Elle adore la trottinette.
8. Chaque semaine, je fais des randonnées.
9. Nous allons partir en Italie.
10. Nous parlons bien italien.

3. Écrivez à la forme négative et faites les changements s'ils sont nécessaires.

Faites attention à l'article.

1. C'est un bon roman.	6. Je préfère le vin rouge.
2. Elle aime le lait.	7. Vous portez des lunettes.
3. J'ai une amie.	8. Vous avez un jardin.
4. Tu as un chat noir.	9. Elles adorent les enfants.
5. On offre des promotions.	10. C'est un problème.



Безособовий зворот **il y a**. *Locution il y a*

Безособовий зворот *il y a* може перекладатись: «є, лежить, стоїть, висить, знаходиться».

У реченні зворот ***il y a***, як правило, стоїть або на початку речення, або після обставини місця:

Il y a une clef dans la poche. = *Dans la poche, **il y a** une clef.*

Il y a des livres sur cette étagère. = *Sur cette étagère, **il y a** des livres.*

Після звороту ***il y a***, перед іменником, як правило, вживається неозначений артикль (***un, une, des***).

*Sur la table, **il y a un** cahier.*

*Sur cette place, **il y a des** magasins.*

У заперечному реченні неозначений артикль опускається, а вживається прийменник **de**:

*Sur la table, **il n'y a pas de** cahier.*

*Sur cette place, **il n'y a pas de** magasins.*

У питальному реченні зворот стоїть на початку:

***Qu'y a-t-il** sur cette place ?*

***Qu'est-ce qu'il y a** sur cette place ?*

***Y a-t-il** des magasins sur cette place ?*

Якщо підмет стоїть на початку речення, вживається дієслово **être**:

*Le livre **est** sur la table.*

Якщо підмет стоїть наприкінці речення, вживається зворот **il y a**:

*Sur la table, **il y a** un livre. = **Il y a** un livre sur la table.*



Exercices

➔ 1. Mettez **il y a** ou **est** (sont).

1. Deux films français _____ au programme.
2. Au programme _____ deux films français.
3. _____ deux films français au programme.
4. Dans le jardin _____ un chat.
5. Le chat _____ dans le jardin.
6. _____ un chat dans le jardin.
7. Les chats _____ dans le jardin.
8. Le cahier _____ sous le livre.
9. _____ un cahier sous le livre.
10. Sous le livre _____ un cahier.

✍ 2. Traduisez en français.

1. Де ручка?	11. У кімнаті стоять столи і стільці.
2. Ручка лежить на столі.	12. Що є у цьому пакеті?
3. На столі є ручка.	13. У цій коробці є олівці і ручки.
4. Що знаходиться у місті?	14. Олівці і ручки лежать у коробці.
5. У місті є церква, музеї, магазини, кінотеатр, школа.	15. Що є у цій коробці?
6. Аптека знаходиться напроти вокзалу.	16. У цій коробці немає олівців.
7. Напроти вокзалу знаходиться аптека.	17. Чи є олівці в цій коробці?
8. Квіти стоять у вазі.	18. Де знаходиться аптека?
9. У вазі стоять квіти.	19. Є проблема.
10. У вазі немає квітів.	20. Є питання?



Verbes du 3^{ème} groupe *dire, écrire, lire et traduire* au Présent de l'Indicatif

dire – <i>говорити</i>	écrire – <i>писати</i>	lire – <i>читати</i>	traduire – <i>перекладати</i>
je dis	j'écris	je lis	je traduis
tu dis	tu écris	tu lis	tu traduis
il / elle / on dit	il / elle / on écrit	il / elle / on lit	il / elle / on traduit
nous disons	nous écrivons	nous lisons	nous traduisons
vous dites*	vous écrivez	vous lisez	vous traduisez
ils / elles disent	ils / elles écrivent	ils / elles lisent	ils / elles traduisent

Похідні дієслова **contredire** – *протипричити*, **décrire** – *описувати*, **relire** – *перечитувати*, дієслова на **-uire** (**conduire** – *вести*, *супроводжувати*) та інші відмінюються за цим зразком.



Exercice

✎ Complétez les phrases en utilisant les verbes *lire, dire, écrire* et *traduire* au présent.

1. Tu _____ (*écrire*) une carte postale à ta famille quand tu es en vacances ?
2. Elle _____ (*traduire*) une conversation.
3. Martin _____ (*dire*) très souvent des blagues.
4. Nous _____ (*écrire*) beaucoup dans la classe de français.
5. J' _____ (*écrire*) rarement des SMS à mes amis.
6. Ils _____ (*lire*) de moins en moins de livres.
7. Mes grands-parents _____ (*dire*) toujours ce qu'ils pensent.
8. Vous _____ (*traduire*) une phrase.
9. Vous _____ (*dire*) souvent des grossièretés.
10. Tu _____ (*lire*) et _____ (*traduire*) une lettre.
11. Je _____ (*lire*) _____ (*traduire*) un texte.
12. Nous _____ (*traduire*) un document.
13. Les lycéens français _____ (*ne jamais écrire*) avec un crayon.
14. Tu _____ (*dire*) parfois la vérité à tes parents.
15. Nous _____ (*lire*) et _____ (*traduire*) un document.
16. Vous _____ (*écrire*) très souvent des SMS à vos amis.
17. La professeure _____ (*écrire*) en français la date au tableau tous les jours.
18. Nous _____ (*dire*) bonjour au professeur quand nous entrons en classe.
19. Pour bien dormir, Elodie _____ (*lire*) un roman avant d'aller se coucher.
20. Je _____ (*dire*) toujours la vérité.